

**Türkiye Cümhuriyetile Almanya Hühûmeti arasında aktedilen
iadei mücrimin mukavelenamesinin tasdiki hakkında 1/772
numaralı kanun lâiyhası ve Adliye ve Hariciye Encümenleri
mazbataları**

T. C.

Başvekâlet

Mumelât Müdürlüğü

Sayı: 6/4218

7 - XI - 1930

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Türkiye Cümhuriyeti ile Almanya Hükûmeti arasında münakit iadei mücrimin muahedenamesi hakkında Hariciye Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 30 - XI - 1930 tarihli içtimamda Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhasıesbabı mucibe mazbatasile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına ve neticesinin iş'arına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı mucibe lâiyhası

Hükûmeti Cümhuriye ile Almanya Hükûmeti arasında akti tekarrür ederek Berlinde 3 eylül 1930 tarihinde imza edilen iadei mücrimin mukavelesi leffen takdim kılındı.

Adliye Vekâleti ile vekâletimiz hukuk müşavirliğinin olbaptaki mütaleanemelerine ve mukadema İtalya ve Bulgar Hükûmetlerle akdedilmiş olan iadei mücrimin mukavelâtı ile Akvam Cemiyeti proje tipi ve Almanyanın sair Devletlerle ve diğer bazı devletlerin de aralarında aktetmiş oldukları muahedenamelerin tetkik ve tetebbüüne müsteniden akit ve imza edilmiş olan işbu mukavelenamenin modern bir muahede olduğu kanaatinde bulunmaktadır .

Yalnız muahedename metninin tetkikinden de müsteban olacağı üzere mücrimin kendisinden istenen taraf tabiiyetinde olup olmadığı ve dördüncü maddede zikredilen hallerde mevzubahs cürmün nevi ve mahiyetinin takdiri keyfiyetinin kendisinden istenen tarafa ait olacağı Almanya Başmuraahhas ve Hariciye Müsteşarile Türkiye Muraahhası arasında teati edilen sureti melfuf aynı maalde Türkçe ve Almanca mektuplar ile tayin ve tesbit edilerek işbu hususat Almanya ile aktedilmiş olan hakem mukavelenamesi ahkâmından hariç tutulmuştur.

Mesrudatı anıfeye binaen işbu mukavelenamenin Büyük Millet Meclisinin yüksek tasvibine mazhar olacağı ümit olunur.

Adliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Adliye Encümeni
Karar No. 28
Esas No. 1/772

24 - III - 1931

Yüksek Reisliğe

Türkiye Cümhuriyeti ile Almanya Hükümeti arasında Berlinda 3 Eylül 1930 tarihinde imza edilmiş olan iadei mücrimin mukavelesinin tasdiki hakkında Hariciye Vekâletince hazırlanıp Baş Vekâletin 7 - II - 1930 tarih ve 6/4278 numaralı tezkeresiyle Adliye Encümenine havale edilen kanun lâ-yihası Hariciye Müsteşarı Numan Bey hazır olduğu halde tetkik ve müzakere edildi:

İki millet arasında mütekabiliyet esaslarına istinaden umumî teamüllere ve hukuku düvel kaidele-rine mutabık olarak hazırlanan mukavele heyeti umumiyesi itibarile muvafık görüldü. Ancak mu-ahedenamenin metninin tetkikinden de anlaşılacağı vechile mücriminin kendisinden istenen taraf tabiiyetinde olup olmadığının ve (4) üncü madde de mezkûr siyasî cürümlerde cürmün nev'i ve mahiyetinin tetkiki ile takdir hakkının kendisinden istenen tarafa ait olacağı sarahaten zikredile-rek Almanya ile mukaddema aktedilmiş olan hakem mukavenamesi ahkâmına bu gibi siyasî cü-rümler hariç tutulmuştur. Mezkûr (4) üncü maddenin salifülarz sarahati karşısında bu gibi cürüm-lerde hakeme gidilmemesi tarzında muahedeye ayrıca bir fıkra ilâvesi lüzumsuz olduğu pek bedihi bulunduğundan bu bedahat iki taraf mürahasaları arasında teati edilen sureti melfuf mek-tuplar mündericatile de teyit edilmiştir:

Mütekabiliyet esaslarına istinat eden muahedenin metninde mezkûr bazı tabirat adli istilahlara uygun görülmemekte isede mukaddema mürahasalarca imza edilmiş ve (Rayştah) meclisince kabul edilmiş bulunması ve tabirâtı mezkûre esasatı hukukiyeyi ihlâl mahiyetinde olmaması gibi sebeplerle metindeki tabiratta tadilât yapılmamıştır. Muahedenin heyeti umumiyesi aynen kabul edilmekle ber mucibi havale Hariciye Encümenine tevdiine karar verildi.

Ad. En. Reisi	M. M	Kâ.	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza
Manisa	Kocaeli	Balıkesir	Konya	Balıkesir	Antalya	Yozgat	Kocaeli
Mustafa Fevzi		Sadık	T. Fikret	Osman Niyazi	Ahmet Saki	A. Hamdi	Ragıp
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza			
Mardin	Zonguldak	Kayseri	Edirne	Edirne			
İrfan Ferit	Nazif	Reşit	Hasan Hayri	Ragıp			

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Hariciye Encümeni
Karar No. 10
Esas No. 1/772

26 - III - 1931

Yüksek Reisliğe

Türkiye Cümhuriyetile Almanya Hükümeti arasında Berlinda 3 Eylül 1930 tarihinde imza edilmiş olan iadeyi mücrimin mukavelesinin tasdiknaait olup encümenimize havale buyrulan kanun lâ-yihası ve merbutu, Adliye Encümeni mazbatasile birlikte tetkik ve müzakere edildi.

Hükümetin esbabı mucibesinde ve Adliye Encümeninin mazbatasında zikredildiği vechile iki mil-let arasında mütekabiliyet esaslarına istinat edenumumî taamüllere ve hukuku düvel kaidelerine mutabık olarak hazırlanan mukavenename encümenimizce de muvafık görülmüş ve tasdikine ait ka-

nün lâyihası aynen kabul olunarak Heyeti Celileye arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe takdim kılınmıştır.

Hariciye En. Reisi	M. M.	Kâtip	Âza	Âza	Âza
<i>Saffet Ziya</i>		<i>Zeki Mesut</i>	<i>Necmeddin</i>	<i>S. Şevket</i>	<i>Nuri</i>

Türkiye Cümhuriyeti ile Almanya Hükûmeti arasında münakit iadei mücrimin muahedenamesinin tasdikına dair kanun lâyihası

Madde 1 — Türkiye Cümhuriyeti ile Almanya Hükûmeti arasında Berlinde 3 Eylül 1930 tarihinde imza edilmiş olan iadei mücrimin muahedenamesi tasdik olunmuştur.

Madde 2 — İşbu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — İşbu kanunun hükümlerinin icrasına Hariciye ve Adliye Vekilleri memurdur.

(30-- XI - 1930)

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.	Ha. V.
<i>İsmet</i>	<i>Yusuf Kemal</i>	<i>Zekâi</i>	<i>İçtimada bulunmadı</i>	<i>İçtimada bulunmadı</i>
Ma. V.	Mf. V.	Na. V.	İk. V.	S. İ. M. V.
<i>Hasta</i>	<i>Esat</i>	<i>Zekâi</i>	<i>Mustafa Şeref</i>	<i>Dr. Refik</i>

TÜRKİYE CÜMHURİYETİ İLE ALMANYA DEVLETİ ARASINDA İADEİ MÜCRİMİN MUAHEDESİ

Türkiye Cümhuriyeti ve Almanya Devleti bir muahede ile mücrimlerin iadesini ve cezaî ahvalde sair adli yardımları tanzim etmiye karar vermiş ve bu husus için murahhasları olarak,

Türkiye Reisi Cümhuriyeti Hazretleri:

Türkiye Cümhuriyeti Hariciye Vekâleti Müsteşarı, Birinci Sınıf Elçi Menemenli Numan Beyefendi, ve

Almanya Devleti Reisi Hazretleri:

Almanya Hariciye Nezareti Müsteşarı Dr. Bernhard W. v. Bülow Cenaplarını, ve

Alman Adliye Nezaretinde Nezaret Müşaviri Dr. Wilfgang Mettgenberg'i

taayin etmişlerdir.

Müşarileyhler usulüne muvafık görülen salâhiyetlerini birbirlerine tebliğ ettikten sonra aşağıdaki ahkâmı kararlaştırmışlardır.

Birinci kısım

Umumî ahkâm

Madde — 1

Adli yardımın şümülü

Âkit taraflar, aşağıdaki hükümler mucibince:

1 - Diploması yolile yapılacak talep üzerine ve mütekabiliyet şartile adli veya idarî makamlar tarafından rüyet edilmekte olan bütün ceza işlerinde.

a) Mücrimleri iade ve transit suretile teslim eylemeyi;

b) Eşya iade ve teslim etmeyi;

- c) Adli evrakın tebliği ve istintak muamelelerinin icrası suretile birbirine, kendi millî makamlarına yapılabilecek yardım derecesinde olmak üzere, adli yardımda bulunmayı;
- 2 - Tebaaların katiyet iktisap eden mahkûmiyetlerini birbirine bildirmeyi taahhüt ederler.

İkinci kısım

İadei mücrimin ve teransit suretile iade

Madde — 2

İadeye tabi şahıslar

Âkit taraflar, tebaaları müstesna olmak üzere, kendisinden istenilen tarafın arazisi dahilinde bulunup istiyen taraf makamlarınca bir cürüm dolayısıyla takip edilen veya mahkûm edilmiş olan şahısları, haklarında cezaî tatbikat icrası veya mahkûm oldukları cezanın infazı zmnında, ve talep vukuunda, birbirine teslim etmeyi taahhüt ederler.

Madde — 3

İadeyi müstelzim cürümler

1 - Hakkında takibat yapılan bir şahsın iadesi istendiği takdirde, iadeye, ancak cürüm addolunan fiil her iki tarafın kanunları mucibince lâakal bir senelik hapis cezasını veya hapisten daha ağır cins bir cezayı müstelzim ise muvafakat edilecektir. İade talebi katiyet kesbetmiş bir hükmün infazı zmnında vaki olunca iadeye, ancak mücrimin, her iki tarafın kanunları mucibince lâakal bir sene hapis cezasını veya hapisten daha ağır cins bir cezayı müstelzim bir fiil dolayısıyla 6 aydan aşağı olmıyan bir cezaya kat'î surette mahkûm olduğu takdirde muvafakat edilecektir.

2 - Bundan başka, iadeyi müstelzim bir cürme teşebbüs veya bu kabîl bir cürümde hangi şekilde ve ne neviden olursa olsun iştirâk hallerinde, teşebbüs ve iştirâk keyfiyetleri her iki taraf kanunlarınca cezayı müstelzim olmak şartile, takibat icrası zmnında iade vaki olacaktır. Yataklık ve iadeyi müstelzim bir cürmün işlenmesinden sonra bu cürme yardım tarikile iştirâk fiillerinde de aynı muamele ifa olunur. Bir cezanın infazı için iade talebi mevzubahs olduğu zaman, hükmolunan ceza 6 ay hapisten aşağı değilse iadeye muvafakat edilecektir.

3 - İadeyi müstelzim cürüm bir memur tarafından ifayi vazife halinde veya vazifesinin icabı olarak ika edilmişse iadeye keza muvafakat olunacaktır.

Madde — 4

Siyasî cürümler

1 - Siyasî cürümlerde veya bu cürümlere bağlı olup onların hazırlanması,, temini, örtülmesi veya men'i vukuu maksadile işlenen cürümlerde iade reddedilebilecektir.

2 - Ancak, insan hayatına müteveccih olarak kasten ika edilen bir cürüm ve bu cürme teşebbüs ve iştirâk hallerinde, mevzubahs cürmün açık bir mücadele esnasında vuku bulduğu ahval müstesna olmak üzere, iadeye muvafakat edilecektir. Bu hükme tevfikân Devlet reisi veya Hükûmet reisi aleyhine müteveccih suikastlar keza iadeyi müstelzim olacaktır.

Madde — 5

İadeye tabi olmıyan cürümler

İade aşağıdaki hallerde reddedilebilir:

- 1 - Cürüm ancak askerî ceza kanunları mucibince mücazâtı müstelzim ise;

- 2 - Cürüm ancak matbuat kanunları mucibince mücazâtı müstelzim ise;
- 3 - Cürüm ancak malî kanunlar mucibince mücazâtı müstelzim ise.

Madde — 6

İadenin reddini mucip diğer sebepler

İade aşağıdaki hallerde reddedilebilecektir:

- 1 - Cürüm münhasıran kendisinden istenen tarafın arazisinde işlenmiş ise;
- 2 - Cürüm addedilen fiil kendisinden istenen taraf mahkémelerinin kazaî salâhiyeti dahilinde ise ve tedip gayesine matuf mübrem menfaatlar bu hakkın mezkûr tarafça istimalini icap ettirirse, hususile kendisinden istenen taraf makamlarınca aynı fiil dolayısıyla maznunun ademi mesuliyetine karar verilmiş veya takibatın bir hükme müneer olmuş olması gibi hallerde;
- 3 - Şayet fiil üçüncü bir devlet arazisinde yapılmış ise ve kendisinden istenen tarafın kanunları ecnebi memleketlerde işlenmiş bu kabil fiiller hakkında takibata müsait bulunmıyorsa;
- 4 - Âkit taraflardan birinin kanunları mucibince cürüm hakkında takibat icrası veya cezanın infazı mümkün olmadığı takdirde, meselâ müruru zamanı affı umumî ve zarar gören tarafın dava etmesi dolayısıyla takibat icrasına veya cezanın infazına kanunen cevaz bulunmadığı haller gibi;

Madde — 7

İadenin tecili

İade talebine esas olan fiilden başka bir fiil dolayısıyla iadesi istenen şahıs hakkında kendisinden istenen taraf makamlarınca takibat yapılagelir veya bu şahıs mahkûm edilmiş olur ve yahut sair sebepler dolayısıyla mevkuf bulunursa, talep hakkında derhal bir karar ittihazı lüzumuna halel gelmemek üzere, cezaî takibat intaç ve hüküm infaz edilerek, ya ceza katî surette af veya hapis müddeti ikmal edilinceye kadar iade tecil edilebilir.

Madde — 8

İade taleplerinin taahhüdü

İade talebi şayet bir kaç Devlet tarafından vaki olursa, kendisinden istenen taraf bu taleplerin birini veya diğerini, istediği gibi, tercih edebilecektir. Şurası mukarrerdur ki, iade, tedibi adalet menafiine uygun surette icra kılınacaktır.

Madde — 9

İade maksadile muvakkat tevkif

1 - Âkit taraflar iade talebi yapılmadan evvel iadesi talep edilecek şahısları muvakkaten tevkif etmeyi taahhüt ederler. Ancak bunun için cürüm addedilen fiilin tasrihi suretile muvakkat tevkifin talep edilmesi ve bilhassa iade talebine esas olan cürümün hangi tarihte ve nerede yapılmış olduğunun bildirilmesi ve aynı zamanda kendisinden istenen tarafın salâhiyettar makamları kendi kanunları mucibince iade maksadile muvakkat tevkife karar vermiş olmaları şarttır. İade talebine verilen netice ve muvakkat tevkifin başladığı tarih istiyen taraf makamlarına bilâ teahhur bildirilecektir.

2 - Muvakkat tevkif talebi diplomasî yolile yapılacaktır.

3 - İade taleptimesi bu muahedede zikredilen vesikalarla birlikte kendisinden istenen tarafa tevkif gününden itibaren sekiz haftalık bir müddet zarfında tevdi edilmediği takdirde muvakkaten tevkif edilen şahıs tahliye edilebilecektir. Şayet muayyen bir halde bu mühlet kifayet etmezse, âkit taraflar, vuku bulacak talep üzerine, salâhiyettar makamlar nezdinde tevkifin bir ay daha temdidi için teşebbüsât icrasını taahhüt ederler.

Madde — 10

İadei mücrimin talebine esas olacak evrak

1 - İade talebi ile aynı zamanda iadesi istenen şahıs aleyhine, cürüm dolayısıyla, istiyen tarafın salâhiyettar makamı tarafından ısdar edilmiş bir tevkif müzekkeresi veya aynı kuvveti haiz her hangi diğer bir vesika veya vacibüttenfiz tedibi bir hüküm ilâmı tevdi edilecektir.

2 - Mevzubahs evraktan takip edilen şahsın hüviyeti delâili, kendisine isnat olunan fiiller, tatbiki icap edecek olan cezaî ahkâm veya iade talebinin tetkiki için lüzumlu olan sair malûmat vazihan müsteban olmıyorsa istiyen taraf, talep üzerine, bu evraka bilâ teahhür mütemmim vesaik ilâve edecektir.

Madde — 11

Tahsis prensibi

İade edilen şahıs, kendisinden istenen tarafın muvafakâtı olmaksızın iadededen evvel işlenmiş olan ve iade talebi ona müstenit bulunmıyan bir cürüm dolayısıyla takip edilemeyecek, cezalandırılmıyacak veya üçüncü bir devlete iade alınamıyacaktır. Keza, iadededen evveline ait her hangi diğer adlî bir sebep dolayısıyla mezkûr şahsın hürriyeti tahdit edilemeyecektir. Şu kadar ki tahliyesini takip eden ay zarfında istiyen tarafın ülkesini terketmemişse veya terkettikten sonra oraya avdet etmiş ve yahut üçüncü bir devlet tarafından tekrar iade edilmişse bu hüküm kabili tatbik değildir.

Madde — 12

Transit suretile iade

1 - Âkit taraflardan her biri; bu muahede ahkâmı mucibince ne gibi ahvalde iadeyi kabul ve icra etmeye mecbur ise, üçüncü bir devlet tarafından diğer tarafa iade edilecek olan mücrimleri de aynı şerait altında o tarafa transit suretile iade etmeyi taahhüt eder;

2 - Transit suretile iadeye müteallik hükümler birinci fıkrada istihdaf edilen şahısların deniz veya hava tarikile, Âkit taraflardan birinin bir deniz veya hava gemisi veya tayyaresi üzerinde nakline de tatbik edilecektir.

3 - Transit suretile iade, kendisinden istenen tarafın makamlarınca kendilerine en müsait olan tarzda icra olunacaktır.

Madde — 13

İadenin ve transit suretile iadeinin icrası

Âkit taraflar, iadesi veya transit suretile iadesi icra edilecek ve istenen tarafın arazisi haricine çıkarılacak olan matlup şahsı transiti deruhte eden üçüncü devletin hudut noktasına isal etmeyi taahhüt ederler. Hudut noktası mütekaddim bir itilâf ile tesbit edilecektir. Nakil deniz tarikile yapılabırsa iade edilecek şahıs kendisinden istenen tarafın irkâp vaki olacak limanına getirilecektir.

Üçüncü kısım

Eşya teslimi

Madde — 14

Teslim edilecek eşya

Âkit taraflar, kendisinden istenen taraf makamlarınca hiç bir mahzur görülmediği takdirde, birbirlerine aşağıda yazılı eşyayı teslim etmeyi taahhüt ederler:

1 - Maznun veya eenebi memleketlerde bulunan bir şeriki tarafından cürüm addedilen ve hakkında takibat icrasına sebep olan fiil dolayısıyla istihsal edilmiş olup aleyhinde esbabı sübutiyeden addedilebilecek olan ve maznunun nezdinde bulunan eşya veya bu kabil eşyanın bedeli;

2 - Transit suretile iade edilecek maznun ile birlikte tesellüm edilen eşya.

Madde — 15

Teslim şartları

Âkit taraflar teslim edilen eşya üzerinde aharın hukukuna ilişmemeyi ve eşyanın teslimi esnasında buna dair bir kayıt serdedilmişse vuku bulacak talep üzerine bunları derhal iade etmeyi taahhüt ederler.

Madde — 16

Teslimin icrası

Teslim, mümkün mertebe, doğrudan doğruya veya transit suretile iade edilen mücrimle birlikte icra edilmek lâzımdır.

İadeye veya transit suretile iadeye cevaz olup ta bunlar maznunun firarı veya ölümü dolayısıyla yapılamıyacak olursa dahi teslim icra edilecektir.

Dördüncü kısım

Cezaî ahvalde sair adlî yardımlar

Madde — 17

Adli tebligat

1 - Âkit taraflar ceza muhakemeleri usulüne müteallik her türlü evrakın ve hassatan celpname-lerin tebligini taahhüt ederler.

2 - Bir celpname tebliğ edilince, kendisinden istenen taraf makamları celbi matlup şahsa celpname hükmüne uymayı kabul edip etmediğini beyan ettirecek ve bu ifadeyi isteyen tarafa bildireceklerdir.

3 - Kendisinden istenen taraf makamlarınca tebliğ edilmiş bir celpname üzerine isteyen taraf makamları önüne çıkmayı kabul eden şahit veya ehlihibre, tabiiyeti ne olursa olsun, takibata sebep olan cürümde veya celbedilen şahsın kendisinden istenen taraf arazisini terketmesinden evvel işlenmiş olan sair bir cürümde fail, şeriki cürüm, yatak ve cürümün ikamdan sonra yardım tarikle şeriki-cürüm sıfatlarıyla takibata veya cezaya uğratılmıyacağı gibi yine evveline ait her hangi sair bir adli sebep dolayısıyla de şahsî hürriyeti de tahdide tabi olmayacaktır. Yalnız celbedilen şahıs istimanın hitamından ve memleketten çıkmak mümkün olduğu günden itibaren bir hafta zarfında isteyen tarafın arazisini terketmediği takdirde bu hüküm cari olmaz.

Madde — 18

İstintak muameleleri

Âkit taraflar istintak muamelelerini ve hassatan mücrimlerin, şahitlerin ve ehlihibrenin istimar, taharriyat, haciz ve mahallinde tahkikat ve müşahadat icrası muamelelerini yapmayı taahhüt ederler.

Madde — 19

Yardımanın reddini mucip olacak sebepler

1 - 17 ve 18 inci maddelerde mevzubahs olan yardım aşağıdaki hallerde reddedilebilecektir:

İade talebine esas olan cezaî takibatta, talep edilen şahsın iadesi 3, 4, 5 veya 6 nci maddeler mucibince reddedilebilirse veya bu takibat kendisinden istenen taraf tebaasından olup istiyen taraf arzisi haricinde bulunan biri aleyhine müteveccih bulunursa ve yahut kendisinden istenen taraf işbu yardımın icrasını hukuku hükümlerini veya emniyetini muhıl telâkki ederse;

2 - Celpname, celbedilen şahsı ademi icabet halinde zecrî tedbirlerle veya sair zararlarla tehdit ederse celpnamenin tebliği keza reddedilebilecektir.

Madde — 20

Adli yardımın icrası

Âkit taraflar, 17 ve 18 inci maddelerde münderiç adli yardımını kendisinden istenen tarafın bu kabil ceza işlerini yapmaya kanunen selâhiyeyettar olan makamlarına o işlerin yapılması için muayyen olan şekilde ve icabında zecrî tedbirlerle, ve kendi kanunlarına tebaan yaptırmayı taahhüt ederler.

Beşinci kısım

Mahkûmiyetlerin tebliği

Madde — 21

1 - Âkit taraflar, iki taraftan birinin makamlarınca diğer tarafın tebaaları aleyhine istar edilmiş olup kat'iyet kesbetmiş bulunan mahkûmiyet hükümlerini bir birlerine mütekabilen tebliğ etmeyi taahhüt ederler. Şayet mahkûmiyetler adli sicile kaydediliyorsa, âkit taraflar mahkûmiyet hükmünü veren makamların mensup olduğu taraf nizamları mucibince adli sicile kaydedilen mahkûmiyetleri bir birlerine tebliğ edeceklerdir. Siyasî cürümlere ait mahkûmiyetler tebliğ edilmiyecektir.

2 - Tebliğ, mahkûmiyet ilâmının bir sureti veya bir adli sicil varakası gönderilmek suretile yapılacaktır. Bunların taatısı Ankarada Türkiye Adliye Vekâleti ve Berlinde Alman Reich Adliye Nezareti marifetleriyle icra edilecektir.

Altıncı kısım

Nihai hükümler

Madde — 22

Yardım masrafları

1 - Bu muahedenamenin ahkâmına tevfikan yapılacak yardım talepleri tetkikinin ve yardımın icrasının resmi makamlara tahmil edeceği masraflar kendisinden istenen tarafa ait olacaktır.

2 - Transit suretille yapılan iadenin, deniz tarikile vuku bulan naklin veya ehli hibre istimana müteallik bir talebin mucip olacağı masrafları istiyen taraf iade edecektir.

Madde — 23

Terceme ve tasdik

1 - Cezaî yardım talepnemeleri ve bunların merbutatı kendisinden istenen taraf lisanında yazılmamış olduğu takdirde bu tarafın lisanında yazılmış ve isteyen tarafın diplomasi veya konsolosluk memurlarından biri veya istiyen ve kendisinden istenen taraflardan birinin yeminli bir tercümanı tarafından aslına mütabakati tasdik edilmiş bir terceme ile birlikte verilecektir.

2 - 21 inci maddede mevzubahs olan tebliğler için tercemeye lüzum yoktur.

3 - Yardım taleplerine merbut evrak, hilâfına bir itilâf olmadıkça, kendisinden istenen tarafın salâhiyettar diploması veya konsolosluk makamları tarafından tasdik edilmiş olmak lâzımdır.

Madde — 24

Muahedenin tasdiki, meriyete girmesi ve feshi

1 - Bu muahede her iki metni de aynı kıymeti haiz olmak üzere Türkçe ve Almanca lisanlarile yazılmıştır. Muahede tasdik edilecek ve tasdiknameleri mümkün olduğu kadar süratle Ankarada taati edilecektir.

2 - Muahede, tasdiknamelerin taati edildiği günün hitamından bir ay sonra meriyete girecektir.

3 - Muahede âkitlerden biri tarafından feshedildiği günün hitamından itibaren altı ay müddetle meri kalacaktır.

Yukarıdaki ahkâmı tasdik etmek üzere murahhaslar bu muahedenameyi imzalamışlardır.

Berlinde 3 eylül 1930 tarihinde iki nusha olarak tanzim edilmiştir.

M. Numan

V. V. Bülovv

Dr. VV. Mettgenberg

NIHAİ PROTOKOL

Türkiye Cümhuriyeti ile Almanya Devleti arasında 3 eylül 1930 tarihli iadei mücrimin muahedenamesi imza edilirken her iki taraf murahhasları aşağıdaki hükümleri kararlaştırmışlardır:

8 inci maddeye müteferriian

Âkit taraflar iade talebini kabul edecekleri memleketin intihabında, tedibî adaletin menfaatleri namına, iade edilecek şahsın kendi tebaasından olduğu Devleti tercih etmek prensibinden mülhem olacaklarını beyan etmekte müttahittirler.

21 inci maddeye müteferriian

Mahkûmiyetlerin tebliği üçer ay fasıla ile vuku bulacaktır.

Berlinde 3 eylül 1930

M. Nman

V. V. Bülovv

Dr. W. Mettgenberg

Suret

Müsteşar Beyefendi;

Türkiye Cümhuriyeti ile Almanya Devleti arasında bu gün imza edilen iadei mücrimin muahedesine atfen Zati Âlilerine aşağıdaki hususları Türkiye Cümhuriyeti Hükûmeti namına iblâğ ile şeref kesbederim:

10) Mücrimin kendisinden istenen taraf tabiiyetinde olup olmadığı,

20) 4 üncü maddede zikredilen hallerde mevzubahs cürmün nev'i .

Hususlarının takdiri kendisinden istenen tarafa ait olacaktır.

Yüksek hürmetlerimin kabulünü rica ederim Müsteşar Beyefendi.

Almanya Devleti Hariciye Müsteşarı

Dr. Bernhard W. v. Bülow Canapları

